

הבוקר בא אצלי ליפסקי. מסרתי לו על הענינים הפוליטיים: המועצה וקרקעות והסברתי לו הכרח מפעל שקל גדול ואיחוד ההסתדרויות הציוניות באמריקא. ליפסקי רואה קשה בהגדלת מפעל השקל כי עסוקים במגבית המאוחדת, מגבית קרה"ק מלבד מפעלי כל ארגון וארגון. הזמן קצר, ואין רואים מה ההכרח ברבוי שקלים דווקא. אילו היינו אומרים שיש סכנת המועצה היה זה מדרבן. אמרתי שאין לפרסם לפי שעה ענין המועצה, אבל יש להסביר שהמצב חמור מפני: (א) נסיון הרוויז. להרוס ההסת' הציונית, (ב) מפני החפקידים הפוליטיים המחייבים כוח גדול כלפי הממשלה, ומשום כך למשך ששה שבועות יש להפסיק כל פעולה אחרת ולגייס הכוחות רק בשביל השקל. הוא הסכים, לעומת זה פקפק אם יחכן כאשר הצעתי לסדר רשימה מאוחדת, כי הציונים לא יסכימו לחלוקה שלפני שנתיים. אמרתי לו שאיני עומד על החלוקה שלפני שנתיים, אלא על רבוי השקלים ולמען אפשר המשכת הפעולה יש לבטל הבחירות למען שיוכלו עד סוף יוני לכל הפחות לעסוק רק בהפצת השקל.

באשר לאיחוד ההסתדרויות הוא כשלעצמו מסכים, והוא חושב שיש עכשיו נסיה בכל החוגים לאחדות, אולם הכלליים יתנגדו אם הדבר יהיה על בסיס השקל. אמרתי שיש עוד לדון על מודוס ההרכבה - ואחה"צ אדון על הדבר גם עם רוסנברג.

- ישיבה על עניני החלוצ: צלר, זלמן, צוקרמן.

החלוצ קיים 3 שנים. מזמן עזיבת גילי אין שליח. אפשר

להקים חנועה, לא גדולה, אבל חזקה. עכשיו יש 500 חבר, מהם כ-130 השה"צ. אין אמצעים ואין מנהלים. העובדה שהמפלגה מסדרת נסיעת חברים בלי הכשרה אלא בוויזה קפיטליסטית - מפריעה לחלוץ. - יש 17 סניפים, 3 חוות, עומדים ליצור עוד חווה ע"י שיקנו (הסניפים - בניו-יורק, בוסטון, שיקגו, דיטרויט, מונטריאול, וויניפג, רוצ'סטר ועוד). רוב החלוץ - ילידי אמריקא (בקנדה - מהגרים). השה"צ רוצה להתלט. הכרחי שליח.

זלמן - העיקר פה הכשרה, ורצינות (חקלאית). בלי זאת לא ילכו לחלוץ. יש לשמור על האופי הכללי של החלוץ. המגבית המאוחדת צריכה להפריש אמצעים לחלוץ - היא מוציאה על כמה תורים באמריקא, תוציא גם על החלוץ (האם לא יזיק הדבר לקה"ס?). יש סכנה של השה"צ. הם דורשים ועידה. הוה"פ והמשלחת הסכימו לכך. אין חילוקי דעות בין השה"צ ובין לא-השה"צ בשאלות פרינציפיות. אין סכנה של השתלטות, דרוש רק שחברינו ישתתפו בבחירות. חברינו רוצים לדחות הועידה - לדעת זלמן אין לדחות.

המשלחת על דעת עצמה נתנה \$500 לחלוץ מהמגבית. צלר דורש עוד \$300 באופן תכוף.

הודעתי שאיני יכול לתת כסף - וגם לע"ע איני יכול לחוות דעה בדבר הועידה. עלי לדבר מקודם עם השה"צ ולברר לי יותר המצב.

טלפן לי מונטר שלנדו מיט"א פנה לאיינשטיין שיעזור

ליט"א. איינשטיין ענה שלא יעזור למפעל פשיסטי. לנדו אמר שאינו תומך בפשיזם, אלא שהפועלים מעלילים עליו מפני שאינו רוצה לעמוד תחת הדיקטטורה שלהם ולשמש לפרסומם. איינשטיין אמר שישאל דעתי. ביום א' יבוא אצלי חתנו פריינב לברר שאלה זו.

- בצהרים נפגשתי עם רוטנברג, ליפסקי וחברי ההנהלה

האמריקנית. שאלתי על אפשרויות הגדלת מפעל השקל ואיחוד התנועה הציונית באמריקא. רוטנברג מתנגד לשני הדברים - מבלי לומר זאת גלוי כמובן. לשם מה להפיץ שקלים? הקהל אינו מעוניין בקונגרס, כל קונגרס אינו אלא Nuisance ודרושים ששה חדשים למחוק הרושם הרע שהוא עושה. הנימוק שלא נאמר - אין בטחון בשוקל שיצביע בעד הרשימה הכללית. ואשר לאיחוד - האם יבטלו פוע"צ את הפונד המיוחד שלהם ואם יכנעו להחלטות ההסתדרות המאוחדת? ואם פוע"צ והמזרחי ימשיכו את קיומם המפלגתי יצא שהכלליים שאין להם עבודה מפלגתית - יבלעו בתוך שאר המפלגות. גם אב. גולדברג ואחרים מתיחסים בשלילה או בעקפוקים.

הזמינו אותי להרצות ביום א' לפני הועד האדמיניסטרטיבי.

- בערב ישיבת כל המרכזים של חנוכתנו - המפלגה,

הפרבנד, החלוץ, השה"צ, החלוצות, הבונים, נוער פוע"צ. דנו על השקל. מתברר שהיה עד עכשיו כשלון גמור. הייתה ועידה מיוחדת לענין השקל, הייתה החלטה - אבל אחרי הוועידה לא

נעשתה הפעולה. היו עסוקים במגבית, במלחמה נגד ז'בוטינסקי - ולא נפנו עד עכשיו ברצינות לשקל. הפעולה מסתיימת ב-5 ליוני, ועד עכשיו נפוצו רק 10.000 שקל. חלו את הקולר בחוסר אטמוספירה. בעתונות לא היתה אף מלה על השקל, והקהל הרחב אינו יודע כלל מה זאת. לא יודעים גם שיהיה קונגרס ומה זה קונגרס. יששטימונג ציוני גדול - אבל אין הכרה ציונית. האופטימיים סבורים שבהמראת הפעולה אפשר עוד להגיע עד 30.000. קודם כל דורשים כסף מא"י. הודעתי להם ברורות ומוחלטות שאין כל סיכוי לכך (כבר לקחו 2.000 דולר מהמגבית ואכלו כבר 1.000 דולר מדמי השקלים בשביל הפעולה). - התברים מהמקומות דווקא העידו על ערות ונכונות להענות אולם המכונה אינה דופקת. צוקרמן שעליו בעיקר בסחתי בענין זה - היה בסיבוב במשך שלושה חדשים ולא עסק כלל בשקל. החלט לצרף את צוקרמן לרכוז הפעולה ונתקבלה הצעתי על קביעת קומיסר השקל מכל ארגון עם יפוי כוח מלא לשחרר את הארגון מכל פעולה אחרת במשך השבועים שנשארו.

17.5.35

גוסמן, יליד אמריקא, מדבר עברית, מ"הבונים" בא אצלי הבוקר. הארגון מונה 500 חבר ב-15 ערים, מקבל נוער מבני עשר עד 17. חנועה צופית חלוצית, מחייבת כל חברה להכנס לחלוץ ולמפלגה בהתבגרותם, נוער פוע"צ נצטרף אליה - מלבד במונטריאל (סניף 245) כי מתנגדים לחנועה נוער אבסונומית.